

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 91

Číslo: 26

26. června 2011

Cena: 7 Kč

33. KIRCHENTAG SE KONAL V DRÁŽĎANECH

Svěží duch, vitalita mladých, vůle k obnově a přátelská atmosféra - tento obrázek i poselství zanechalo více než 120 tisíc účastníků letošního 33. setkání německých evangelických církví, tzv. Kirchentag, který zakončila velkolepá liturgie u břehů Labe, které lemovalo 99 stolů s chlebem, vínem a hroznovou šťávou. Pět dní v Drážďanech bylo nejenom ve znamení bohoslužeb a rozjímání, ale také diskusí na různá témata, od sociální spravedlnosti přes lidská práva až po vztahy mezi křesťany, židy a muslimy. Výzva k otevřenosti, varování před egoismem, válkami, houbou za ziskem i falešnými sliby. A také vzkaz politikům, aby se před důležitou volbou nezapomněli zeptat také lidí včetně věřících. Zazněl i apel na vstřícnost vůči cizincům, azylantům, lidem jiného vyznání a vůbec na všechny, aby byli milosrdní také sami k sobě a otevřeli ve svých srdcích místo i pro víru. Ještě nikdy nebyla na fórech a seminářích věřících tolik dominantní aktuální politická a společenská témata, jako letos. Nasazení Bundeswehru v Afghánistánu, boje v Libyi, odstoupení od atomové energie či integrace. Setkání v Drážďanech bylo také impulzem k oživení zájmu o víru i k nárůstu věřících, jak Českému rozhlasu řekl jeden z pastorů Kirchentagu Joachim Lenz: „Tuto zkušenost máme i z předchozích ročníků, účastníci se do svých domovů a komunit vrací s novým elánem, odvahou, jsem si jist, že tak tomu bude i nyní, to sice budeme vědět třeba za rok, nicméně

už nyní mám ze setkání s lidmi velmi pozitivní dojem. Také "drážďanští" jsou spokojeni, zpočátku se obávali, zda akce nebude příliš drahá, zda příliš mnoho křesťanů nezaplaví město, kde se k víře hlásí pouhých 20 procent lidí. Myslím ale, že radost a svěžest křesťanů udělala dobře i ateistům.“

Pastor Joachim Lenz si na věřících cení také schopnosti otevřeně i na úrovni diskutovat. Dialog i umění argumentace místo osočování bylo ostatně další devizou setkání u Labe. Připomnělo rovněž, že Bible a společenská angažovanost rozhodně nejsou dva různé světy. Naopak.

„Nejde o to stáhnout se bohabojně do ústraní, jen se modlit a svět přenechat ostatním. Nebo se angažovat pouze za mír a spravedlnost a přitom zapomenout ptát se i Boha. Je ideální tyto dvě roviny propojit, o což se snažilo i setkání věřících. Domnívám se, že v Drážďanech se nám to povedlo, proběhlo mnoho angažovaných diskusí, ale znělo také hodně zpěvu. Modlitby i práce pro svět, to je hlavní poselství,“ hodnotí letošní Kirchentag pastor Joachim Lenz.

Příští už 34. setkání evangelických církví se uskuteční ve dnech 1. - 5. května 2013 v Hamburku.

Zita Senková
www.nabozenstvi.com

Poz. red.: Letošního Kirchentagu se zúčastnilo i 180 věřících z České republiky. Několik z nich bylo také z naší církve.

KŘEŠŤANSTVÍ V BUDOUCNOSTI

Abychom mohli mluvit o budoucnosti, musíme se sklonit před minulostí a vpustit její stíny i její světlo do našich přítomných úvah. Před sto lety se dokončovaly práce na největším pamíku všech dob. Jeho první plavba zároveň byla plavbou poslední. Slovo Titanic se pak stalo synonymem pro všechny zpackané projekty. Co se pak stalo s tím našim vyspělým a vyvinutým světem, který si tak zakládal na své

inteligenci, technické zdatnosti a pokroku? Ještě ani nezapadly vzpomínky na námořní katastrofu a Evropa se ponořila do osudných válek, do zpackaných projektů, které ji navždy změnily. Lidem se zalíbilo válčit, vždyť válka pomáhá poznat cenu míru... De Chardin, jezuita a přírodovědec, který sloužil dobrovolně v řadách francouzské armády, to nazval „Nostalgií po frontě: fronta nás nevyhnutelně přitahuje, protože svým způsobem je poslední hranicí mezi tím, čeho jsme si již vědomi, a tím, co je dosud v procesu utváření. Člověk tam nejen uvidí věci, které nikde jinde zažít nemůže, nýbrž cítí také, jak z něho samého vyvěrá základní proud srozumitelnosti, energie a svobody, jež v běžném životě nelze nalézt skoro nikde... na frontě člověk nehledí na věci tak, jak se na ně pohlíží v zázemí; kdyby tak činil, to, co by spatřil, a život, který vede, by nebylo možné snést. Tato svoboda, toto vyvýšení je provázáno jistou bolestí, přesto však jde o skutečné vyvýšení. A to je důvod, proč má člověk frontu navzdory všemu rád a proč se mu po ní stýská.“ Dvacáté století ovšem kromě rozsáhlé destrukce přírody, člověka i jeho humanity ve dvou šílených válkách a třetí studené ideologické, zrodilo ve jménu pokroku také poznání lidské vůle jako zdroje veškeré reality. To způsobilo překotný vývoj vědy, ale také neorenesanci náboženství. Ve všech náboženstvích světa zaznívá dnes touha po očistění a osvětlení, která signalizuje kvas a existenciální bídu uvnitř společnosti. Tento neuspokojivý stav, říkají pionýři duchovní medicíny, je způsoben nedostatečným sebepoznáním vlastních možností každého jedince. Jedni svých schopností zneužívají proti dru-

hým, když uměle udržují systém, který byl vystaven k ovládnutí lidí a vydělávání peněz. Když vám někdo do omrzení opakuje, že to, co vidíte, je realita, kterou nemůžete ovlivnit, stávají se z vás nakonec slepé ovce. Tenhle princip ovládnutí jedněch druhými je starý jako lidstvo samo. Případ upáleného českého kněze Jana Husa jen dosvědčuje, že tyhle mocenské praktiky nebyly cizí ani dějinné církvi. Dokonce se od církve učili mnozí diktátoři používat duchovní zbraně k zavedení poslušnosti mas. Karel Farský, zakladatel naší církve pojal vysvětlení, že proti tomuto zhovadilému lidskému jednání od počátku světa stojí princip láska – obět. Teologicky to vyjadřuje svátost večere Páně: Toto je mé tělo, říká Ježíš, které se z lásky obětuje za vás. Ale i vše v přírodě, obětuje se jedno druhému v potravním řetězci, aby byla zachována rovnováha a pokračoval život. To vysvětluje, proč je smrt a destrukce přirozenou součástí bytí a života. Jednoduše je to vyjádřeno starým hermetickým heslem, že harmonie vzniká z analogie protikladů. Abychom poznali bílou, musíme znát černou. Aby se naplnil život našich potomků, my musíme zestátnout a zemřít. Nejvnitřnější lidská touha po věčnosti, po tom, aby na tomto světě po mě něco pozitivního zůstalo, to z nás teprve dělá opravdové lidi. Bible říká, že tohle vnitřní puzení člověka k nekonečnosti vyjádřil svým učením, životem a smrtí Ježíš. Po něm zde zůstává nejvyšší obět života, vykonaná z lásky. Tak má Kristus podíl i na stvoření, když usmířil svět a člověka s jeho Původcem. I kdyby byl Ježíš Kristus, jak často tvrdí ateisté, vymyšlený ideový konstrukt Pokračování na str. 3

V ÚPICI SPOLUPRACUJÍ SE STUDENTY

V Husově sboru v Úpici se 19. dubna sešli zástupci studentů pěti škol (SPŠ Jičín, Střední škola zemědělská Chrudim, SPŠ stavební Náchod, plynárenské učiliště Pardubice a SPŠ elektrotechnická z Pardubic), aby představili výsledky své práce na projektu SIEU (Školy pro inteligentní využívání energie).

Tento mezinárodní projekt probíhá v 9 zemích Evropské unie a jeho úkolem je propojit studenty s reálnými situacemi mimo školu a navr-

nout konkrétní opatření, která uspoří energii a sníží produkci oxidu uhličitého. V České republice je partnerem projektu Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory SEVER Horní Maršov. Pod vedením lektorů SEVERu se studenti zabývali otázkou jak vytápět některé prostory našeho sboru, které chceme v budoucnu více využívat. Studenti navrhovali různá řešení.

Co se týká samotného vytápění, byly představeny možnosti vytápění bioma-

sou – dřevem, štěpkou nebo peletkami, dále instalace tepelného čerpadla či solárních panelů na střechu kostela. Všechny představené výsledky jsou pro nás užitečnými informacemi, které bychom jinak museli sami složitě zjišťovat. Teď už tedy víme, že možnosti vytápění pomocí sluneční energie nemá v našem případě cenu se dále zabývat.

Pro zájemce, kteří by se chtěli o tomto projektu dozvědět více, doporučujeme webové stránky www.sieu.info Závěrem bych rád poděkoval všem studentům, kteří se do projektu zapojili, za dobře odvedenou práci.

Tomáš Karel,
farář Úpice

Studenti z Jičína

Obnova slov

Onen fascinující začátek Janova evangelia „Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh. To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest.“ nám říká velmi mnoho. Dokonce tolik, že se můžeme celoživotně zamýšlet. Napadne nás, že slovo je velkým darem. Věci skrze ně můžeme pojmenovat, tedy uchopit, poznat je. Důležité je nazývat člověka jménem, oslovovat ho jménem, tím jsme mu blíže. I Kristus oslovuje Marii u prázdného hrobu a teprve, když vysloví její jméno, otevřou se jí oči, její srdce reaguje a ona pozná svého Pána. Pojmenovat znamená pochopit.

Slovo v sobě nese sílu přesvědčení. Publicista a originální myslitel Karel Hvížďala připomíná, že „slovo“ je tím fenoménem, kterého se bojí všechny totality. Je to ovšem slovo nikoliv prázdné, plytké, ale takové slovo, za nímž stojí přesvědčení, které jde do morku kosti a do veškerého rizika. „Spíše než těla těch, kdo lpěli na slově, chtěli nacisté zničit jejich víru ve slovo, které vždy vyjadřuje silné přesvědčení,“ zamýšlí se K. Hvížďala nad tím, co vlastně chtěly zničit nacistické vyhlašovací tábory.

Slovo „zakládá svět“ a musí být podepřeno sebeznaním, sokratovskou „péčí o duši“. V našich genech jsou uloženy bolesti, radosti, zaujetí i úkoly předků. Dnes je potřeba pojmům znovu navracet pravý rozměr slova. A tomu účinně napomáhá poezie, která je pravdou duše. Básník Jan Zahradníček o ní praví, že je to dcera královská. Něco pokřiveného napřimuje, něco zlomeného pozvedá. Jsou v ní obsažena gesta předků, jejich modlitby a touhy... Nesmíme rezignovat na poezii, je to „vyprošťovací“ práce slov. A jak se chceme domlouvat bez pevně „ukostřených“ slov, která mají energii a kosmický náboj? Poezie je trvalým zápasem o paměť slov. Básníci, ale také všichni „lidé slova“ intuitivně vědí, že slova se mají vážit. Někdy dokonce na lékárnických vážkách. Také vnímají, jak je důležitý čas před vyslovením slova a po něm. Herci a režiséři mu říkají „s“ pauza. Slovo nelze brát nadarmo. Nemáme jej vulgarizovat a zploštit. Slovo je výstřední a velkolepé. Zakládá kosmos. Odráží se v něm nesměle artikulovaná naděje, víra a láska.

Olga Nytrová

Z kazatelského plánu

2. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

Pojďte, synové, poslyšte mě, vyučím vás Hospodinově bázni. Kdo na něho budou hledět, rozzáří se, rdít se nemusejí.

ŽALM 34,12,6

První čtení z Písma: Jeremjáš 28,5–9

Tužby:

2. Za pravé naslouchání Božimu slovu a moudrost šůry, modleme se k Hospodinu.

3. Za poznání a následování pravdy Kristovy, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože všemohoucí, svou církev jsi vybudoval na základech apoštolů a proroků a tvůj Syn je kamenem úhelným. Učiň, ať nás jejich učením spojuje jednotou ducha, abychom byli tvým svatým chrámem. Osvit' nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Římanům 6,12–23

Evangelium: Matouš 10,40–42

Verš k obětování: Daniel 3,40

Verš k požehnání: Žalm 103,1

Modlitba k požehnání:

Hospodine, ať nás tvé spásné a uzdravující působení očistí od hříchu, odvede od našich špatných cest a přivede na cestu pravou. Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 35, 43, 85, 87, 97, 118, 174, 176

Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ - Zjevení Janovo 10 Listy sedmi církvím

Pokračování z minulého čísla

Ale je pravděpodobnější, že se mělo jednat o tessera nebo bílý kamének, které byly dávány těm, kdo byli pozváni k účasti na svatě hostině v posvátných místech pohanského chrámu. Ta sestávala jen z masa obětovaného modlám. Kamének nesl tajné jméno božstva, které modla představovala. Pokud vítěz odmítl společenství s modlou a odmítl kamének modly, Kristus prohlásil, že mu bude darován kamének, který mu umožní vstup do pravého chrámu, aby se tam kochal z darů nebes. To bude náhrada za každou oběť, kterou kvůli svému Pánu zde na zemi prožil. Podle Ramsaye „se běžně věřilo, že jméno má blízkou spojitost s bytostí ať lidskou nebo božskou. V některých starověkých náboženstvích zůstávalo právě jméno boha tajemstvím, aby cizinec nebo nepřítel nemohl poznáním jména získat nad bohem moc. Jméno garantovalo nebo dokonce dávalo existenci, realitu, život; nové jméno zahrnovalo vstup do nového života... Znalost jmen boha, která otvírají tajemné síly vesmíru – to byl jeden z hlavních zdrojů moci v mystériích a magických rituálech, kterou obdrželi jejich stoupenci. Člověk, kteý vstupoval iniciačními obřady do mystérií, se učil nejen znát základní body, mezníky, které ho měly provázet na cestě do domova požehnaných, ale on se učil také jméno boha, které by mu otevřelo brány a závory, které by mu překázely v cestě, a tak mohl zastrašovat nepřátelské duchy nebo je proměnit v přátele... Ten, kdo

zná pravé jméno démona nebo božské bytosti, se stane pánem nad veškerou mocí, kterou ta démonická bytost vlastní. Stejně tak kdo zná jméno člověka, ten má nad ním určitou moc, protože jméno je součástí reality a nejen že označuje osobnost člověka, ale skoro se s ním ztotožňuje.“ Co mystéria pouze slibovala, to Kristus člověku opravdu poskytuje. On dává své vlastní nové jméno – zdroj moci a moudrosti – svým vlastním lidem. Ti, kdo jsou mu věrni, naleznou v něm uspokojení všech svých tužeb a každá oběť, učiněná v jeho jménu, jim bude bohatě a plně vynahrazena.

(K doplnění viz Biblický slovník Adolfa Novotného, 1. díl, heslo Pergamon, str. 621, Kalich Praha 1956, dále Latinsko-český slovník Pražáka, Novotného a Sedláčka, heslo tessera, str. 1206, Československá grafická unie Praha 1935.)

THYATIRY

Je před námi scéna ubohé chudoby, město s úzkými, špinavými uličkami a sešlými domy – mnohé byly postaveny z bláta – to jsou Thyatiry. Vystavěl je Seleukus I. při vyústění dlouhého průsmyku mezi údolím Hermus a Caicus. Bylo to původně vojenské město, opatřené posádkou makedonských vojáků, kteří tu byli, aby střežili průsmyk. Ochráncem města bylo božstvo Tyrimnas. Byl to sluneční bůh, který byl zpravidla zobrazován jako válečník jedoucí k bitvě, ozbrojený dvojsečnou válečnou sekyrou, symbolem zničující vojenské moci.

Takové božstvo bylo pravděpodobně považováno za maximálně vhodné pro pohanské vojenské městečko. Je tedy velmi významné, že vzezření, v jakém je Kristus představován církví v Thyatirách, odpovídá charakteru města – on je ten, jenž má oči jako planoucí oheň a nohy jako zářící kov. A vítězi je slibováno, že bude odměněn mocí nad národy – tou všedrtící mocí, kterou bůh města jen předstíral, když třímal svou válečnou sekyru.

LIST DO THYATIR

List do Thyatir začíná zvučnými slovy: „Toto praví Syn Boží“. A vykladač Tatford připomíná vyznání Petra u Cezareje Filipovy: Mt 16,16-18: Šimon Petr odpověděl: „Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého.“ Ježíš mu odpověděl: „Blaze tobě, Šimone Jonášův, protože ti to nezjevilo tělo a krev, ale můj Otec v nebesích. A já ti tu pravím, že ty jsi Petr a na té skále zbuduji svou církev a brány pekla ji nepřemohou.“ Je to jediný případ v sedmi listech, kdy se Kristus představuje jako Syn Boží. Jeho slova ukazují na základ, na kterém je církev postavena. Kristus (nikoli Petr) je zakladatelem a Kristus (nikoli Petr) je budovatelem, správcem církve.

Pokračování příště

Frederick A. Tatford

Prophecy's Last Word,

An Exposition of the Refelation, nakl. Pickering And Inglis Ltd.

London 1. vyd. 1947, paperback vyd. 1969, reprint 1970 a 1971

Zkrácený překlad: Jiřina Kubiková

Nad Písmem

JSME PROROKY POKOJE

Texty dnešní neděle, která je druhou po svatém Duchu, obsahují často slovo „prorok“. Slyšíme to jak ve čtení ze Starého zákona, tak v evangelii. Druhé čtení jsou pak slova apoštola Pavla, která bychom také mohli považovat za slova, kterými prorok kárá svůj lid.

Pohlédneme-li do časů starozákonních, najdeme tam mnoho proroků, kteří neustále chodili a provolávali svá vidění a oznamovali různé katastrofy, které Bůh sešle na izraelský lid. Jenom velmi málo se nám jich ale dochovalo jako proroci, kteří byli opravdoví, věrní, slova od Hospodina byla pravá a nefalšovaná. Čteme-li jejich knihy ve Starém zákoně, stále žasneme nejen nad jejich hlubokou moudrostí, ale také nad jejich životy, často plnými zvratů, ale přesto služby Hospodinu.

V době Ježíšově bylo jistě také mnoho takových proroků. Ježíš před nimi dokonce varuje, aby lidé poznali, kdo mluví falešně a kdo opravdově. Jeden z jeho nejjednodušších a geniálních návodů je: „po ovoci je poznáte“.

V řeči, kterou promlouvá k apoštolům, již nejde o nějaké velké prorokování, ale spíše o jakýsi návod pro apoštoly, kteří zůstávají zde na zemi a mají úkoly „hodné proroků“. Možná ještě těžší. Jít a zvěstovat evangelium ke všem národům a být přítomni taci, jak je naučil jejich Pán.

Navíc být věrni jeho Slovu a přinášet zvěst o pokoji. A v tom se trochu lišili ode všech proroků Starého zákona. Ježíš svým životem a posláním přišel nejen naplnit Zákon, ale také „zjemnit“ slovo Boží, přinesl slova o odpuštění, pokoji, oběti a milosrdenství Boha. Sám svým životem i smrtí toto vše na sobě ukázal a slovo Boží tak beze zbytku stvrdil.

Dnes již není doba proroků, ani doba apoštolů. A přece k nám tato slova promlouvají a mají nás naučit to, co jsme zapoměli. A to je, jak nést zvěst o Kristu, jeho Slovu, o Bohu do tohoto světa. Jací přítomní být. Jak se chovat a také jaké se nám za to dostane odměny.

Toto je možná dost důležité. Zvykli jsme si v dnešní ateistické době křesťanství a vůbec náboženství sami sebe podceňovat a vnímáme z Písma někdy spíše slova o trápení, protože sami trápení světa pocítujeme. I to, jak moderní a zrychlený svět neslyší a neuslyšel by ani slova proroků, kdyby začali promlouvat. Spíše by je považoval za bláznů. A možná přece mezi námi jsou a jak říká Ježíš, často bychom to mohli být i my. A za to se nám dostává odměny. Není to marná práce, nejsou to marná slova. Požaduje se od nás jen trpělivost, abychom vnímali, jak jsou Boží časy a Boží přemýšlení jiná než naše lidská.

Mt 10,40-42

A tak se potěšujeme slovy evangelia o tom, že odměnu dostaneme, ba dostáváme, ač o tom někdy ani nevíme.

Eva Cudlínová

Pane Ježíši Kriste, ty sám jsi nás nazval proroky a to proroky Božího slova, které máme zvěstovat. Často si toho nevážíme a nemluvíme o pokoji a milosrdenství Boha. Vnímáme více svět s jeho trápením a zapomínáme, že ty jsi na něm již byl, znáš jej a že jsi ho spasil svojí obětí za nás všechny. Děkujeme ti i za tvá slova o odměně. Víme, že nás nenecháš osamělé, ale vždy jsi po našem boku a dáš nám ta správná slova do úst a pošleš tam, kde je třeba. Stále nás, Pane, vyučuj a provázej našimi dny. Děkujeme za tvoji přítomnost v našich životech. Amen

MOTIVY ČESKÉ REFORMACE V DÍLE F. BÍLKA

Bílkova tvorba nevznikala z vnějšího popudu nebo na objednávku, ale vznikala z vnitřní potřeby. Tento vnitřní přístup je patrný i na umělcových dílech inspirovaných se odkazem a motivy české reformace. Jeho tvorba se soustředovala na Mistra Jana Husa a další postavy, a to již v době, než se jeho cesta a tvorba sblížila s Církví československou husitskou, než se stal jejím členem. Bílkův vnitřní přístup byl určován jednak vztahem k českým dějinám, jednak vztahem k jižním Čechám a také k samotné postavě Mistra Jana Husa, která pro něho byla nadčasovým náboženským symbolem.

Bílek chápal v souladu s dobovým pojetím husitskou dobu jako významné období českých dějin. Je to patrné v cyklu „Národní věno“ z roku 1917, kdy zobrazil postavy české reformace ve vztahu k Pravdě, i z jeho grafického cyklu „Obsah národního památníku“ z roku 1931. Do jeho tvorby patří postavy, jako jsou Tomáš Štítý ze Štítého, Mistr Jan Hus, Jeroným Pražský, Petr Chelčický, Jan Žižka, Prokop Holý, Boží bojovníci, Táborští sestry, Jan Augusta, Jan Blahoslav a Jan Amos Komenský. Avšak Hus a husitství nebylo pojato Bílkem politicky, nýbrž jako duchovní hnutí.

Sochař měl úzký vztah k jižním Čechám. Bílkův rodný Chýnov se nachází v blízkosti Tábora. V jižních Čechách je řada míst spojených s dobou husitské reformace, včetně Kozího

hrádku, kde Mistr Jan Hus pobýval ve vyhnanství. V těchto místech český reformátor kázal „mezi ploty, podle hradu, jenž slove Kozí“, jak uvádí ve své česky psané Postile. K tomuto místu měl Bílek zvláště silný vztah. Procházel se po těchto místech se svou dcerou Bertou, jak o tom zaznamenala své vzpomínky. Bílek na místě kreslil půdorysy zříceniny hradu a v chýnovském ateliéru pak vymodeloval plastický model, podle kterého vytvořil reliéf Kozího Hrádku.

Už v roce 1896 psal Bílek básníku Zeyerovi, že má v úmyslu vytvořit pomník Mistra Jana Husa. Českého reformátora, který zemřel mučednickou smrtí, pojímal mystik a umělec jako nadčasový symbol, jako „strom bleskem Pravdy zasažený, který po věky hoří“. Náčrt pochází z roku 1901 a vyskytuje se na něm kmen stromu měnící se v lidskou postavu. Blesk je symbolicky chápán jako nebeský oheň, světlo shůry, akce z vyššího světa (srov. Wittlich, P.: Chvilice blesku. Současníci se shodovali v tom, že mistr Bílek vtiskl tomuto jihočeskému mysliteli svou vlastní podobu... V letošním roce uplyne 70 let od smrti tohoto významného umělce (zemřel 13. 10. 1941 v Chýnově). Toto jeho výročí připomeneme několika akcemi také v Církvi československé husitské, s níž je duchovně i umělecky spjat.

Tomáš Butta

v Kolíně v roce 1914. V pískovci byla socha provedena později i pro Husův sbor Církve československé husitské v Českých Budějovicích. Další typ českého reformátora s Biblií na srdci byl vytvořen Bílkem pro pomník města Tábor. Jeden z modelů „tábořského“ Husa je také ve sboru Církve československé husitské v Litomyšli. Opakovaně se Bílek zabýval od roku 1913 postavou Petra Chelčického. Tato osobnost mu byla velmi blízká. Chelčický podobně jako sochař Bílek nebyl kněz, ale laik, zato však byl člověkem s hlubokým vhladem do Bible a se silným náboženským zaujetím. Petra Chelčického charakterizuje v Bílkově pojetí Bible, podobně jako Mistra Jana Husa, Jeronýma Pražského či Jana Blahoslava. Vyjadřuje to nápis na reliéfu: „Miloval pravdu Písma od dětství až ku hrobu.“ Shodný reliéf, který je ve Vodňanech, se nachází také v Husově sboru naší církve ve Voticích. Zadáme-li se na tvář Chelčického, tak je to muž s dlouhými vlasy, vousy a s hlubokým pohledem. Současníci se shodovali v tom, že mistr Bílek vtiskl tomuto jihočeskému mysliteli svou vlastní podobu...

V letošním roce uplyne 70 let od smrti tohoto významného umělce (zemřel 13. 10. 1941 v Chýnově). Toto jeho výročí připomeneme několika akcemi také v Církvi československé husitské, s níž je duchovně i umělecky spjat.

Náboženské obci Praha-Strašnice od r. 1956 slouží jako Husův sbor hřbitovní kaple na bývalém evangelickém hřbitově. Náboženská obec ji na dva roky musela opustit, protože procházela rozsáhlou rekonstrukcí. Na Boží hod svatodušní se do rekonstruované budovy mohli věřící konečně vrátit. Sbor slavnostně otevřeli bratr patriarcha Tomáš Butta a místní bratr farář a bývalý patriarcha Josef Špak.

Kostelík v Dobříkově slaví osmdesátku

Před 80 lety se poprvé v dřevěném kostele v Dobříkově na Orlickoústecku začaly konat bohoslužby. V pátek 17. června si toto výročí v obci připomněli. Lidovou stavbu ze 17. století nechal převézt ze Zakarpatské Ukrajiny do Dobříkova prvorepublikový politik a první československý ministr národní obrany Václav Klofáč. Kostelík koupil za 16 000 korun a v r. 1930 jej nechal převézt do rodné obce. Rozebraný kostel se musel na místě znovu postavit a opravit. Bylo nutné restaurovat i vnitřní vybavení, které pochází ze dvou kostelů. Po roce se otevřel veřejnosti. Od roku 1963 je kostel kulturní památkou a vlastní jej naše církev. Slavnostní bohoslužby se zúčastnil pravoslavný kněz z Cholmce, odkud kostelík pochází, i bratr patriarcha.

Kostelík je postavený v byzantsko-gotickém slohu a tvoří jej ručně otesávané dubové fošny. Lidová stavba je 15 metrů dlouhá, 6 metrů široká a věž měří 18 metrů. Byla postavena v roce 1679 ve Velké Kopani na Zakarpatské Ukrajině. V roce 1857 byl kostelík prodán do vesnice Cholmvec za 255 zlatých. Začátkem 20. let 20. století se jeho stav výrazně zhoršil. Václav Klofáč se o chátrajícím kostelíku dozvěděl v roce 1927.

(red)

Křesťanská policejní asociace

V policii slouží dnes mnoho lidí, pocházejících z různého prostředí a tradic, včetně křesťanských orientovaných policistů. Není však jednoduché ani v dnešní době v naší sekularizované společnosti být tak trochu jiný a snažit se žít podle křesťanských principů.

Právě pro vzájemné povzbuzení, oporu i možnost setkávání se dne 14. května v prostorách Emauzského kláštera ustavila Křesťanská policejní asociace. Setkání se uskutečnilo za souhlasu a podpory policejního prezidenta, přítomnosti zástupce Policejního prezidia i podpory České biskupské konference a Ekumenické rady církvi a velké podpory České křesťanské akademie.

Podporu vyjádřili svou přítomností také představitelé zahraničních Křesťanských policejních asociací, neboť česká asociace se zapojila jako šedesátá země do celosvětové iniciativy křesťanských orientovaných policistů a hasičů.

Asociaci lze definovat jako občan-

ské sdružení s působností na celém území České republiky. Je to nezávislá, nezisková, zájmová organizace s profesním zaměřením, která sdružuje muže a ženy především z řad Policie České republiky, občanských zaměstnanců policie, policejních škol a Policejní akademie ČR, s otevřeností pro ostatní pracovníky bezpečnostních sborů České republiky, kteří jsou členy křesťanských církví či křesťanské hodnoty vyznávající.

I když je asociace teprve na počátku své existence, máme naději i posilu, že nejsme sami. Vzájemně jeden pro druhého můžeme být oporou v rámci společenství. Velkou podporu nám poskytují i další asociace v zahraničí.

Pokud by tedy někdo měl zájem o více informací či se chtěl do Křesťanské policejní asociace zapojit, může navštívit webové stránky www.kpacz.cz a kontaktovat nás.

kpt. Mgr. Rostislav Kotrč

KŘESŤANSTVÍ V BUDOUCNOSTI

Pokračování ze str. 1

od A do Z, i tak by zůstal dostatečným příkladem i motivem pro konání dobrých věcí, které mění svět tak, že oddalují jeho zkázu – totiž, učí lidi spolu dobře vycházet. I kdyby Ježíšovo vzkříšení z mrtvých bylo jen výsledkem představitosti jeho učedníků, pořád nám tu zůstává bolestná otázka člověka po tom, co bude po smrti. Mnozí si vystačí s tvrzením, že něco nahoře je. Ale pro mnohé je Ježíš stal záchranným lanem tonoucích, na jehož konci je velká kotva. Tohle poznání dodne a stále znovu mění lidem životy.

Náboženské nauky a jejich představy o životě a smrti se prolínají. Je tomu tak proto, že referenčním bodem skutečnosti je vždy člověk, vnímající sílu svého života. Nejstarší kultury to nazývaly Prasíla. Tomu, co Bible nazývá „Dech života“ (Gn 2,7), odpovídá v indické filosofii pojem bráhma – nejvyšší bytí. Mantry opěvují naprosté sjednocení lidského já s Nejvyšším bytím. Z hlediska literárního lze říci, že judeokřesťanská duchovní tradice je realistickou prózou o životě, zatímco hinduismus je poezie, která jej opěvuje jako zhudebněná báseň. Člověk zde zastupuje notu na civilizační osnově a ať je malá nebo velká, dlouhá nebo krátká, její tón zaznívá v Symfonii věčnosti. Indové tvrdí, že zaznívá opakovaně. Nechme jim to tvrzení, a oni nám nechají to naše. Jedině takto, svobodně, vzniká užitečný kvas, o kterém Ježíš mluví jako o nebeském království. Dvě nebo tři ingredience stačí, aby začal kvasit. V našem světě jsou takovými ingredi-

encemi slova a symboly. Ani islám, jakkoli přísný monoteismus, neobejde se bez symbolů; muslimové uctívají Knihu i Mohameda, stejně jako černý kámen v Kaabě. Pro mě je třeba kámen symbolem moudrosti věků, ve kterých vznikaly hvězdy. Kámen je hodně starý. Apoštol mluví o Kristu jako o úhelném kameni stavby. Podle blízkovýchodních archeologických výzkumů Ježíš nebyl tesař, ale spíše zedník. A možná ho zmožilo to věčné stavění kamenů na sebe, zanechal řemesla a hlásal: *Zbořte chrám na Sionu a já ve třech dnech postavím nový, ne rukama udělaný.* Z tohoto pohledu by byl možná Ježíš zajímavým případem pro psychiatry..., kdyby ovšem zůstalo u diagnózy. Ve skutečnosti ten nový chrám ducha ve třech dnech opravdu postavil - ten chrám jsme my. Mučednictví tedy není apriorní rozhodnutí k oběti, ale... podřízení se Prasíle. Ježíš o sobě říká: *Byl jsem dřívě, než byl svět.* Tady vidíme, že některá vysvětlení v otázce základu Bytí jsou podobná na východě i na západě. Je to proto, že lidé mají stejný původ, stejný úděl, ale jiné způsoby vyjadřování; tvoří různá izolovaná společenství, jejichž pohled na svět se může lišit, ale společný úděl nikoliv. Na světě nejsou cizinci, každý je odněkud. Zákon lásky-oběti platí pro všechny. Lidé obětují dary své představě boha, každý podle svého rituálu, protože čekají, že se jim povede lépe, že je bůh odmění láskou, štěstím a věčností. A to poslední a nejvyšší, co skrze své modly uctívají, je sám život, který jejich dary rád přijímá, zvláště pak ty, které dává sám a které mu lidé

s vděčností vrací. Touha po věčném životě je společným motivem lidí všech tradic a náboženství. V tomto smyslu je i ateismus náboženstvím. Někteří lidé věří, že pozemská civilizace je společným projektem čtyř různých vesmírných civilizací, proto také jsou čtyři rasy lidí. Takové tvrzení nám ale k ničemu není, protože naše bezprostřední zkušenost se životem nepotvrzuje. Některé lidské představy jsou víze a jiné iluze. A nelze je od sebe jen tak rozeznat. Životnost informací je konečnou založená na tom, zda jim lidé věří. Proto je nezávislý úsudek největším nepřítelem jakéhokoli politického systému. Myslet vlastní hlavou je společensky nebezpečné. Existuje řada náboženských i psychologických textů, které dosvědčují, že iluzorní představa je plodem strachu. A tam, kde je strach, chybí svoboda. To je, přátelé, téměř všude. Aby svobodu našli, lidé volají po válce, jako vždycky. Ale válka vše rozděljuje čemobíle, což způsobí, že se lidé polarizují a připraví peklo několika dalším generacím, jak jsme toho byli svědky. Válka je výplodem lidského ducha, když se spojí dostatek jedinců s tímto záměrem. Výsledek války je ale vždy stejný, k moci se dostanou ti, kteří se jí nebojí, kteří se nebojí ničeho. A tak se svoboda nedá vydobýt válkou, můžeme ji jen objevit každý sám v sobě. Podobně je to i s předpovídáním konce světa. Ten, kdo tomu věří, dává najevo, že se na něj zvráceně těší, že je vlastně nespokojený s tím, co má. I to vede k rozčarování a skepsi.

Dokončení příště
Tomáš Procházka

ZPRÁVY

Pozvání do Betlémské kaple

Ústřední rada Církve československé husitské vás při příležitosti 596. výročí mučednické smrti Mistra Jana Husa srdečně zve na bohoslužbu v Betlémské kapli v Praze, konanou 6. července od 15 hodin pod vedením patriarchy ThDr. Tomáše Butty, Th.D. a slovenského biskupa ThDr. Jana Hradila, Th.D., kázáním poslouží pražský biskup doc. ThDr. David Tonzar, Th.D. Bohoslužba bude vysílána v přímém televizním a rozhlasovém přenosu (ČT 2 a ČRo 2).

(red)

Koncerty u sv. Mikuláše

- * 27. 6. - 17 hodin
Bach, Dvořák, Gershwin
Prague Brass Ensemble & J. Kalfus
- * 28. 6. - 17 hodin
Bach, Händel, Dvořák
Y. Škvárová - mezzosoprán,
J. Kalfus - varhany
- * 29. 6. - 17 hodin
Händel, Pachelbel, Bach
J. Prokop - varhany,
M. Laštovka - trubka
- * 30. 6. - 17 hodin
Bach, Vivaldi, Dvořák
ADAMUS TRIO,
J. Adamus - hoboj,
J. Adamusová - viola,
K. Novotná - cembalo
- * 1. 7. - 17 hodin
Händel, Beethoven, Bach
J. Popelka - varhany,
V. Frank - viola
- * 1. 7. - 20 hodin
Dvořák, Vivaldi, Ravel, Händel
New Prague Radio Symphony
Collegium,
M. Zvolánek - trubka
- * 2. 7. - 17 hodin
Vivaldi, Schubert, Albinoni
B. Rabas - varhany,
M. Kejmar - trubka
- * 2. 7. - 20 hodin
Dvořák, Vivaldi, Ravel, Händel
New Prague Radio Symphony
Collegium,
M. Zvolánek - trubka
- * 3. 7. - 17 hodin
Mozart, Beethoven
PRAGUE WIND QUINTET
- * 3. 7. - 20 hodin
Mozart, Gounod, Dvořák
Consortium Pragense Orchestra,
Š. Heřmánková - soprán,
M. Laštovka - trubka

Oratorium Mistr Jan Hus

Oratorium Mistr Jan Hus představuje sugestivní kombinaci hudby a mluveného slova Husův život, myšlenky, odkaz, citace jeho kázání i jeho korespondenci z Kostnice. Oratorium se v roce 2011, tedy v sedmém roce své scénické prezentace představí v předvečer výročí upálení Mistra Jana Husa 5. července v 19 h v Husově sboru, Farského 1386/3, Praha 7-Holešovice.

Účinkují: Richard Pachman, Dita Vích Hořínková, Komorní sbor Mistra Jakoubka ze Stříbra pod vedením Hany Tonzarové. Vedle autorských skladeb Richarda Pachmana a jeho textů na motivy Husovy korespondence a kázání zazní i středověké chorály, k nimž zpracovával texty Jan Hus.

Informace na: www.pachman.cz

(red)

Táborová pouť

Celé odpoledne zábavných atrakcí pro děti z Mirovic a okolí. Lukostřelba, házení na plechovky, lanová lávka, soutěž v zatloukání hřebí-

ků, pétanque, slepecká dráha, střelba prakem, vodní bitva a další zábavné atrakce. V sobotu 9. července od 15 do 18 hodin pořádá náboženská obec Mirovice.

(red)

Ekumenické setkání

Ekumenické setkání u příležitosti 596. výročí upálení Mistra Jana Husa se bude konat 5. července v 17 h u památníku M. J. Husa v Chlumci nad Cidlinou

(red)

Pocťa Janu Husovi

Náboženská obec Mirovice a zdejší Sdružení dobrovolných hasičů zvou 5. července na tradiční slavnost připomínající Mistra Jana Husa a věro-
zvěsty Cyrila s Metodějem.

Setkání zahájí ve 20 h bohoslužba v Husově sboru, následovat bude lampionový průvod městem a od 22 hodin kulturní program dětí, zapálené slavnostní hranice a program s technikou Sdružení dobrovolných hasičů Mirovice.

(red)

Pozvání do divadla

Česká válka, poslední premiéra této sezóny v pražském Divadle Na zábradlí, v režii Davida Czesanyho, je zaměřena na naši poválečnou historii minulého století. Autor Miroslav Bambušek svou divadelní hru věnoval událostem a hrdinům třetího odboje. Na základě studia dobových pramenů umělecky zpracoval několik skutečných příběhů lidí, kteří se na tomto odboji podíleli. Jejich osud konfrontuje s chováním a jednáním protihráčů, kteří se z různých důvodů stali součástí vznikající totality. M. Bambušek vybudoval rychlým střídáním událostí silnou dramatickou stavbu. Postavy příběhu působí přesvědčivě. Jednou z hlavních os děje je modelová rodina, žijící na české vesnici, jejíž členy poválečné události postaví proti sobě.

V představení mě zvláště oslovila dojemná scéna, kdy se vesničané snaží bránit svého faráře, který se vzepře státní moci, jež začíná s likvidací církvi a jejich představitelů. Situaci dokresluje i silně působící zpěv chorálu Ktož sú Boží bojovníci

z úst těch, kdo hájí prozatímní bariádu a nechtějí vydat svého faráře, svého pastýře.

Zvůle režimu je později zobrazena ve scéně výslechu tohoto duchovního, kterého „aparátčící“ mučí a chtějí přimět k doznání, že osnoval spiknutí a vyvolal povstání občanů. Jde o ohlas známých vykonstruovaných procesů 50. let. Farář se plně spoléhá na Boha a neustupuje, drží se pravdy. Je věrný své víře a svému poslání. Ve srovnání s jeho mravní silou bezcitní mučitelé vzbuzují odpor a nenávisť. Mlýnské kameny osudu nakonec semelou všechny, kteří se chtěli postavit zlu nastávající další totality aktivním odbojem. Zjišťují, že jsou sami a žádná zahraniční armáda jim v tehdejší mezinárodní situaci na pomoc nepřijde.

Drama Česká válka v Divadle Na zábradlí hraje na naše city, na cit pro spravedlnost a lidskost, na svědomí, na mravní dilemata v nás. Oslovuje někdy již trochu zasuté historické vědomí, u mladých lidí naopak ještě mnohdy neprobuzené a vyvolává v nás existenciální otázky.

Herecké výkony na zajímavě řešené scéně jsou velmi přesvědčivé, expresivní. Dokáží nás vtáhnout do děje. Otázkou zůstává, jak bude reagovat mladé publikum, pro které analyzované události jsou již hodně dávnou minulostí – nejen celé období totality u nás, ale i jeho začátky v čase poválečném.

Na závěr uvedme jako klad, že nejen odborný výzkum a literatura faktu, ale také dramatické umění se zapojuje do analýzy a přiblížení donedávna opomíjených skutečností naší historie a do jejich vyhodnocování. Divadelní inscenace tohoto typu napomáhají hledání vlastní identity a přispívají k chápání a třibení smyslu pro dějinnost.

Jana Krajčřířková

Olga Nytrová

Z EKUMENY

OPĚT TURÍNSKÉ PLÁTNO: PRÝ HO VYTVOŘIL GIOTTO

Italský expert Luciano Buso tvrdí, že takzvané turínské plátno, do něhož byl údajně po smrti Ježíš Kristus a které je jednou z nejuctívanějších křesťanských relikvií, je dílo proslulého italského předrenesančního umělce Giotta (asi 1267-1337). Napsala to agentura ANSA.

V knize o své senzační domněnce Buso napsal, že na plátně objevil podpis "Giotto 15" a že zakamuflovanou číslici 15 na něm lze najít na víc místech. Podle něho patnáctka označuje rok 1315, kdy prý Giotto toto své dílo vytvořil. To by odpovídalo výsledkům radiokarbonové analýzy, podle nichž plátno pochází ze 14. století.

Náboženští experti ale tyto výsledky odmítají. Podle nich byl do plátna skutečně před skoro 2000 lety po sejmutí z kříže zahalen Kristus. Jiní odborníci považují plátno za padělek ze 7. století. Autenticita plátna stále představuje nevyřešenou otázku.

Na plátně je jakoby otištěna podoba vysokého dlouhohlasého muže, který má na boku, chodidlech a zápěstích patrné krvavé rány. Plátno je uchováváno v turínské katedrále, kam se mu neustále chodí klanět nespočetní poutníci.

podle ČTK

MALTA: BISKUP JASNĚ ŘÍKÁ, ŽE TI, KDO ODMÍTÁJÍ UČENÍ CÍRKVE, NEMOHOU KE SVATÉMU PŘIJÍMÁNÍ

Maltský biskup Mario Grech varuje římské katolíky před "vlky v rouše ovčím", kteří si přejí zavést rozvod manželství. Poznamenal, že ti, kdo odmítají Kristovo učení, nemohou obdržet svaté přijímání v Římskokatolické církvi.

V kázání v neděli 15. května biskup řekl: "Mějte se na pozoru před vlkem v ovčím rouše. A vlk nyní říká, že je katolík. To je lež, to je podvod. Jestliže nejste v souznění s Kristovým učením, nejste ve spojení s církví a nemůžete obdržet svaté přijímání."

Biskup též varoval před tím "být politicky korektní". Jsou mezi námi banditi, kteří užívají všechny možné prostředky, aby svedli stádo na scestí. Zaměřili se na manželství, a pak budou následovat další věci.

Biskup učinil tyto poznámky před referendem o legalizaci rozvodu na Maltě, které se konalo 28. května.

Malta a Filipíny jsou jediné dvě země na světě, které zakazují rozvod. Malta má asi 412 tisíc obyvatel, z nichž je 95 % římských katolíků.

Biskupové Malty vydali také pastýřský list, ve kterém vyzývali k odmítnutí možnosti rozvodu, což by vedlo k další destrukci manželství a rodiny, a zdůrazňovali trvalost manželského svazku. Katolíci nemohou zůstat indiferentní a kdo se rozhodne se referenda nezúčastnit, ukazuje tím nedostatek občanské a náboženské dospělosti.

Res Claritatis

PASTORA HAROLDA CAMPINGA, PROROKA KONCE SVĚTA, POSTIHLA MRTVICE

Devětaosmdesátiletý Harolda Campinga, který chybně prorokoval na letošní 21. květen konec světa, postihla mozková mrtvice. Stalo se tak ve čtvrtek 9. června večer, když dokončil vysílání na síti rozhlasových stanic Family Radio, kterou vede. Informovala o tom americká média.

Rozhlasový evangelista je nyní již údajně v pořádku, nepromluví prý ale zcela zřetelně. Síť Family Radio by o jeho stavu měla poskytovat aktuální informace. Jeden její manažer mezitím vyzval k modlitbám za zdraví neúspěšného proroka.

Camping je bývalý stavební inženýr. Letos se mu s pomocí rádia a mohutné celosvětové reklamní kampaně podařilo upoutat velkou pozornost na předpověď konce světa. Když se 21. května nic nestalo, cítil se prý hrozně. Později se omluvil, že "nevypočítal datum tak přesně, jak mohl".

Nenechal se však odradit. Svět nyní bude podle Campinga zcela zničen až na podzim, a to 21. října. Bůh již učinil své rozhodnutí, je tak prý zbytečné před tímto dnem lidi dále varovat a Campingova rádia tak budou až do posledního dne světa hrát pouze křesťanskou hudbu.

V týdnech před 21. květnem naopak síť Family Radio, která vysílá ve 30 jazycích a jen v USA zahrnuje kolem 150 rozhlasových stanic, naplnila všechny síly, aby šířila poselství svého šéfa. Pronajala si například přes 5000 billboardů ve Spojených státech i v zahraničí a distribuovala také více než dva miliony letáků.

Nicméně nebylo to poprvé, kdy Camping prorokoval konec světa. Dříve apokalypsu předpověděl například na září 1994. Tehdy ale také nenastala, prý kvůli matematické chybě při výpočtu.

podle ČTK

Roční předplatné na rok 2011 činí 364 Kč.
Číslo účtu: 43-3856220207/0100

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Kdo vás přijímá, přijímá mne

Tajenku získáte, pokud vyřešíte následující přesmyčky a vypíšete si ze vzniklých slov písmenka uvedená v závorce.

KORPOR (5) VARLIVEDÝPS (7)

MÍPIŘTAJ (6)

SĚKEDV (3)

DUČKÍNE (5)

ÝTAPNENR (4)

(Řešení z minulého čísla: Získávejte mi učedníky.)

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčřířková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@csh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9